

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

25 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie

judecând în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Crețu Gheorghe xxxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în r-nul xxxxx, s. xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 25.02.2020 – 12.06.2020 (prima instanță);
2. 04.07.2020 – 02.06.2021 (instanța de apel);
3. 11.08.2021 – 25.01.2022 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Anenii Noi /sediul Central/ din 12 iunie 2020, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, Crețu Gheorghe a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Crețu Gheorghe a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

S-a admis în principiu acțiunea civilă înaintată de Cereș Ivan.

S-a încasat din contul inculpatului suma de 320 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Crețu Gheorghe, la 22 decembrie 2019, aproximativ la orele 20:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, având în aerul expirat conform tichetului drager nr. 8227 din 22 decembrie 2019 concentrația de alcool în volum de 0,86 mg/l alcool, conducea automobilul de model "Vaz 2107" cu numărul de înmatriculare xxxxx pe drumul care unește satele Geamăna cu Ciobanovca, în preajma s. Geamăna, r-l Anenii Noi,

a ignorat situația și condițiile rutiere, nu a adaptat viteza ce i-ar permite conducerea vehiculului în siguranță și nu s-a isprăvit cu conducerea mijlocului de transport, ieșind pe contrasens a lovit biciclistul Cereș Ivan care se deplasa regulamentar, încălcând, astfel, regulile de securitate a circulației din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 357 din 13 mai 2009 și anume: punctul 10 subpunctul 1) litera b) potrivit căruia persoana care conduce un vehicul trebuie: să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum; punctul 45 potrivit căruia conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; d) situația rutieră.

În rezultatul accidentului rutier produs, biciclistului Cereș Ivan, i-au fost cauzate, conform raportului de constatare nr. 202002D0109 din 24.01.2020 fractura osului metatarsian II în 1/3 medie cu deplasare, fractura bazei falangei distale degetului I fără deplasare din dreapta, plagă contuză regiunea frontală, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contodont dur și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

Astfel, acțiunile lui Crețu Gheorghe au fost încadrate în baza art. 264 alin. (2) Cod penal: „*Încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport în stare de ebrietate, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea medie a sănătății*”.

2. Sentința primei instanțe, a fost atacată cu apeluri de către:

2.1 Procurorul în Procuratura Raionului Anenii Noi, Zatic Dorel, solicitând casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei, pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă de 1 an 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Cereș Ivan de admis cu dispunerea încasării sumei de 30 000 lei de la inculpatul Crețu Gheorghe, invocând că, pedeapsa stabilită este prea blândă în coraport cu fapta social periculoasă săvârșită de inculpat și contrară prevederilor art. 2 alin. (2) Cod penal, deși inculpatul anterior nu a fost judecat acesta a comis o infracțiune din domeniul circulației rutiere fiind în stare de ebrietate, punând în pericol viața celorlalți participanți la trafic. Mai mult ca atât, acesta nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune și în cadrul cauzei penale fiind înaintată acțiune civilă care a fost admisă în principiu, instanța de judecată putea să se expună și asupra acțiunii civile, deoarece cazul nu este complicat, partea vătămată fiind acea persoană căreia i s-a cauzat prin infracțiune un prejudiciu moral, fizic și material, ca urmare a acțiunilor infracțiunale ale lui Crețu Gheorghe care a suferit leziuni medii, i-a fost deteriorată bicicleta și într-un final instanța de judecată nu a admis acțiunea civilă și să fie dispusă încasarea sumei dar a dispus ca urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța civilă ceea ce denotă că partea vătămată trebuie

șă-și angajeze un avocat și să-și caute dreptatea prin instanțele de judecată, iar inculpatului care a comis infracțiunea i-a fost suspendată executarea pedepsei cu închisoarea, reeducarea și încadrarea inculpatului Gheorghe Crețu în societate urmează a fi efectuată numai prin privarea temporară a acestuia de libertate, deoarece numai această pedeapsă poate duce la restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, mai mult ca atât, instanța de judecată eronat a suspendat executarea pedepsei aplicate în privința lui Crețu Gheorghe pe un termen de probă de 2 ani, or suspendarea executării pedepsei conform art. 89 alin. (3) Cod penal, în privința persoanelor se face pe un termen de probațiune, iar termenul de probă se aplică în privința militarilor.

2.2 Partea vătămată Cereș Ivan, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă de 1 an 6 luni închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport și să nu fie suspendată condiționat executarea pedepsei, la fel cu încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate a prejudiciul material în sumă de 30 000 lei, invocând că pedeapsa aplicată este prea blândă din care motiv aceasta nu v-a atinge scopul pedepsei penale, inculpatul nu a contribuit cu nimic la tratamentul său.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2021, s-au respins apelurile declarate cu menținerea sentinței.

3.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță a apreciat corespunzător circumstanțele reale și personale ale inculpatului și a stabilit o pedeapsă echitabilă și proporțională faptelor comise.

În continuare, instanța de apel a indicat că prima instanță a ținut cont de faptul că infracțiunea comisă de Crețu Gheorghe se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, prezența circumstanței atenuante – săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, lipsa circumstanțelor agravante în privința inculpatului, gradul și caracterul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpatului Crețu Gheorghe Xxxxxx, de caracteristica eliberată de Primăria comunei Geamăna semnat secretarul Consiliului Pușcaș N.și șef sector nr. 3 SP Geamăna IP Anenii Noi, Comisar șef Modval M. prin care s-a indicat că Crețu Gheorghe dă dovadă de un comportament adecvat, dar în ultimul timp a fost observat în stare de ebrietate fiind sesizate organele de drept privind încălcarea ordinii publice, în situații de conflict până la moment a fost implicat, la postul de poliție au parvenit cereri în adresa dlui din partea consătenilor, în final fiind caracterizat satisfăcător (f.d. 42).

Astfel, instanța de apel a considerat că, prima instanță corect, legal și întemeiat a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă cu închisoare pe un termen de pedeapsă în limita 1 an și 6 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Totodată, având în vedere termenul pedepsei cu închisoarea stabilit inculpatului Crețu Gheorghe, ținând cont de faptul că acesta a recunoscut vina integral, lipsa

antecedentelor penale, se căiește sincer, a colaborat cu organul de urmărire penală, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a constatat că executarea efectivă a pedepsei cu închisoarea, stabilită acestuia nu este rațională și că acesta merită o șansă de a demonstra că corectarea lui este posibilă fără punerea în executare a pedepsei.

În continuare, instanța de apel a indicat că, partea vătămată și civilă Cereș Ivan nu a probat în nici un mod prejudiciul material revendicat, acesta indică abstract asupra sumei de 30 000 lei ca fiind sumă suportată pentru medicamente și servicii medicale, fără a anexa careva bonuri ce ar atesta procurarea medicamentelor sau facturi că ar fi optat pentru servicii medicale.

În acest context, analizând materialele cauzei penale instanța de apel a apreciat cerințele părții vătămate-civile Cereș Ivan ca fiind neprobate, or, chiar dacă s-ar admite faptul că Cereș Ivan a suportat aceste cheltuieli, simpla declarație în acest sens nu este suficientă pentru ca instanța de judecată să constate existența acestui prejudiciu, fără prezentarea unor probe pertinente, care ar susține această solicitare.

4. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei, pronunțarea unei noi hotărâri prin care a exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, invocând:

- instanța de apel nu s-a expus asupra prevederilor art. 7, 61, 75, 76 Cod penal, adică nu a efectuat procedura de individualizare și stabilirea duratei și quantumului pedepsei, în cazul stabilirii pedepsei cu aplicarea art. 90 Cod penal, ignorând prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, prevederi ce sunt valabile și pentru instanța de apel;

- instanța de apel era obligată să indice care anume circumstanțe ale cauzei sunt considerate atenuante și în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc temei pentru aplicarea art. 90 Cod penal, ori inculpatul a săvârșit infracțiunea în stare de ebrietate, nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune, totodată conform caracteristicii eliberate de către autoritatea publică locală, cât și de către șeful de post, rezultă că în ultimul timp, inculpatul adesea a fost observat în stare de ebrietate, fiind sesizate organele de drept privind încălcarea ordinii publice de către inculpat;

- instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor precum că inculpatul a săvârșit o faptă prejudiciabilă, care face parte din infracțiunile în domeniul transportului, care la momentul actual prezintă un pericol sporit în Republica Moldova, deoarece un număr major de accidente rutiere se comit ca urmare a conducerii mijloacelor de transport în stare de ebrietate, din caracteristica eliberată de autoritățile publice locale, rezultă că inculpatul se caracterizează satisfăcător, în ultima perioadă parvenind plângeri la organele de drept din partea consătenilor, în privința comportamentului inculpatului, care adesea a fost observat în stare de ebrietate și intră în conflict cu consătenii (f.d. 42), până la etapa actuală inculpatul nu a recuperat

prejudiciul cauzat prin infracțiune, aceste circumstanțe denotă atitudinea inculpatului față de normele imperative ale legislației penale, precum și faptul că prin aplicarea unei pedepse non-privative de libertate nu s-ar realiza scopul legii penale, și anume scopul corijării inculpatului;

- reieșind din numărul de accidente rutiere comise în stare de ebrietate, denotă că pedepsele non-privative de libertate nu realizează scopul legii penale și anume în ceea ce privește prevenția generală cât și prevenția specială;

5. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit, conchide că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să-l respingă ca inadmisibil în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal lărgit reține că recurentul indică ca temeiuri pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, în sensul că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele – temeiurile de recurs invocate de recurent nu s-au confirmat în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că „instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel”, Colegiul penal lărgit constată că acest temei nu este incident în speță, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelurile declarate, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția corectă de menținere a sentinței, motivarea soluției corespunde dispozitivului deciziei, care este expusă clar, or, în speță instanța de apel corect a constatat că modalitatea executării pedepsei stabilite inculpatului de către prima instanță este justă, statuând că în privința inculpatului nu se impune în mod imperativ ca executarea pedepsei să fie în regim real.

În continuare, ce ține de temeiul de recurs indicat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că *sau aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale* și argumentele în susținerea acestui temei, Colegiul penal lărgit menționează că sunt declarative, deoarece în urma examinării materialelor cauzei a conținutului deciziei instanței de apel, se constată că instanța de apel în decizia sa corect și-a motivat soluția de menținere a sentinței și în partea privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal și totodată a ținut cont și de criteriile de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 75 Cod penal, a luat corect în considerare, gravitatea infracțiunii săvârșite.

Cât ține de argumentele în susținerea temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, indicate de către recurent, Colegiul penal lărgit indică că sunt declarative, ce nu pot fi acceptate, or, aceste argumente au fost obiect de dispută atât în cadrul primei instanțe cât și în cadrul instanței de apel, asupra căruia s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsuri asupra lor în sentința adoptată (f.d.96 – 99) cât și în decizia instanței de apel (f.d. 143 – 146), pe care Colegiul penal lărgit le însușește, ce este conform practicii CtEDO cauza Albert vs. România din 16.02.2010.

Colegiul penal lărgit indică că, sunt declarative argumentele recurentului precum că „instanța de apel era obligată să indice care anume circumstanțe ale cauzei sunt considerate atenuante și în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc temei pentru aplicarea art. 90 Cod penal”, or instanța de apel a indicat în decizie(f.d. 145), circumstanțele ce au stat la baza soluției instanței de apel de menținere a sentinței și în partea aplicării a prevederilor art. 90 Cod penal, considerând oportun a reține în privința inculpatului aplicarea suspendării executării pedepsei cu închisoarea, ori izolarea sa de societate nu este o măsură necesară și echitabilă, ținând cont și de faptul că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit remarcă că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia și în perioada de probațiune, prin respectarea condițiilor probațiunii să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat.

Colegiul penal lărgit statuează că în cadrul condițiilor suspendării, persoana inculpatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgând, în primul rând, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând, din persoana infractorului, care trebuie studiată pentru a se putea constata dacă acesta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Totodată, Colegiul penal lărgit mai menționează că Curtea Europeană în jurisprudența sa, s-a pronunțat în favoarea folosirii măsurilor neprivative de libertate (cauza Varga și alții v. Ungaria, hotărârea din 10 martie 2015, § 104; cauza Norbert

Sikorski v. Polonia, hotărârea din 22 octombrie 2009, §158), statuând că trebuie să se ia în considerare alternativele disponibile detenției, și nu aplicarea automată a pedepsei închisorii (cauza Kyprianou v. Cipru, hotărârea din 15 decembrie 2005, §108).

6. Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel expuse în decizia sa lipsesc, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat decizia atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursul declarat urmează a fi respins ca inadmisibil.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Crețu Gheorghe XXXXXX**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **24 februarie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie